

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobce: **M. H.**, zastoupeného JUDr. Vladimírou Smetanovou, advokátkou se sídlem Vodičkova 20, Praha 1, proti žalovanému: **ředitel Krajského ředitelství policie Středočeského kraje**, se sídlem Na Baních 1535, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 12. 2013, čj. KRPS-185336-33/ČJ-2011-0100KR-PK, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 3. 3. 2016, čj. 45 A 18/2014 - 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobce žádostí ze dne 27. 12. 2011 uplatnil u Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje náhradu za ztrátu na služebním příjmu za dobu od 1. 11. 2009 do 30. 11. 2011 ve výši 354 657 Kč, za ztížení společenského uplatnění ve výši 36 000 Kč (300 bodů) a za náklady na odborné stanovení výše těchto náhrad v částkách 4 900 Kč a 1 050 Kč (veškeré tyto nároky dále označeny také jen „náhrada škody“). Podle žalobce vznikla uplatněná škoda v důsledku pracovní neschopnosti, kterou nastoupil dne 9. 11. 2009 pro výhřez meziobratlové ploténky, a toto onemocnění nastalo v příčinné souvislosti se služebním úrazem, který žalobce utrpěl dne 19. 8. 2004 (dopravní nehoda s tříštivou zlomeninou levé paže a kompresivní zlomeninou tří obratlů páteře). Náměstek ředitele Krajského ředitelství policie Středočeského kraje pro ekonomiku ve věcech

služebního poměru (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 29. 7. 2013, čj. KRPS-185336-25/ČJ-2011-0100VO-RG42, žalobci náhradu škody nepřiznal. Žalobcovo odvolání žalovaný rozhodnutím ze dne 6. 12. 2013, čj. KRPS-185336-33/ČJ-2011-0100KR-PK (dále jen „napadené rozhodnutí“), zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

II.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou u Krajského soudu v Praze, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Ztotožnil se se závěrem žalovaného založeném na znaleckém posudku MUDr. J. B. ze dne 13. 1. 2011, čj. 22-144/PA/2010, (dále jen „znalecký posudek MUDr. B.“), že onemocnění žalobce (vyhřeznutí ploténky L5/C1 spojené s vertebrogenním algickým syndromem s kořenovou iritací S1 vpravo), jež bylo důvodem jeho pracovní neschopnosti v době od 9. 11. 2009 do 30. 11. 2011, není v příčinné souvislosti se služebním úrazem z roku 2004; proto nelze žalobci nárok na náhradu škody přiznat.

[3] Krajský soud uvedený znalecký posudek označil po formální i obsahové stránce za úplný a přesvědčivý, uvedl, že jeho závěry nebyly jinými provedenými důkazy zpochybněny, a proto neshledal potřebu dokazování dále doplňovat, jak navrhoval žalobce. Ke znaleckému posudku předloženému žalobcem ve správním řízení, zpracovanému dne 3. 6. 2011 doc. MUDr. J. V., CSc. (dále také jen „posouzení doc. V.“, nebo „posouzení“), který dospěl k opačnému závěru než MUDr. B., krajský soud uvedl, že jej hodnotil jako listinný důkaz; neobsahoval totiž doložku podle § 127a o. s. ř. o tom, že si je znalec vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku. Krajský soud také vysvětlil, proč považuje závěry uvedené v posouzení doc. V. za nepřesvědčivé a uzavřel, že toto posouzení nevyvrátilo závěry vyplývající ze znaleckého posudku MUDr. B.

III.

[4] Žalobce (dále „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností z důvodu tvrzené vady řízení před krajským soudem, mající za následek nezákonnost jeho rozsudku. Ta podle stěžovatele spočívala v nepřipuštění dalšího dokazování revizním znaleckým posudkem.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti, shodně jako již v žalobě, poukazoval na posouzení doc. V., který oproti znaleckému posudku MUDr. B., z něhož vyšly správní orgány obou stupňů i krajský soud, považoval zdravotní stav stěžovatele z doby jeho pracovní neschopnosti za stav poúrazový. Stěžovatel namítal, že podle doc. V. ze zdravotní dokumentace vyplývá, že při služebním úrazu v roce 2004 došlo kromě jiného ke kompresní zlomenině části těl obratlů L3-5, původní nálezy týkající se stěžovatelova zdravotního stavu zahrnují mezi poškozené obratle i obratel L2 a současně upozorňují na rušící artefakty při vyšetření CT ze sádrového obvazu levé paže. Od března 2005 se nadto v nálezech z rehabilitačního oddělení opakovaně objevují zmínky o poruše statiky a dynamiky páteře. To podle stěžovatele svědčí o existenci příčinné souvislosti mezi jeho služebním úrazem a onemocněním, pro něž byl v pracovní neschopnosti a která vedla ke vzniku uplatněné škody.

[6] Stěžovatel měl za to, že posouzení doc. V., byť jako listinný důkaz, bylo způsobilé zpochybnit závěry znaleckého posudku MUDr. B., avšak krajský soud tuto otázku posoudil nesprávně. Doc. V. je odborný lékař – neurolog, přičemž právě lékař z tohoto oboru je schopen posoudit následky na zdraví stěžovatele. Rozpory v závěrech znaleckého posudku MUDr. B. a posouzení doc. V. proto mohlo odstranit jen doplnění o další, nové odborné posouzení, které by je vyjasnilo. Stěžovatel tedy setrval na stanovisku, že bez dalšího odborného posouzení jeho zdravotního stavu, zdravotní dokumentace a hodnocení nálezů obou posudků nelze spolehlivě uzavřít, zda mezi služebním úrazem a následným zdravotním poškozením je či není dána příčinná souvislost.

IV.

[7] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry krajského soudu uvedenými v napadeném rozsudku a navrhl kasační stížnost zamítnout.

V.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Jedinou v kasační stížnosti nastolenou otázkou je, zda krajský soud pochybil, pokud nepřistoupil k doplnění dokazování zadáním (revizního) znaleckého posudku, který by odstranil rozpory ve dvou stávajících posudcích ke sporné otázce o existenci příčinné souvislosti mezi služebním úrazem stěžovatele z roku 2004 a jeho zdravotním postižením (vyhřeznutím ploténky L5/S1) z roku 2009.

[11] V řízení nebylo sporu o tom, že úraz, který stěžovatel utrpěl dne 19. 8. 2004, byl služebním úrazem, ani že žalobce trpěl vyhřeznutím ploténky L5/S1, pro které byl v době od 9. 11. 2009 do 30. 11. 2011 v pracovní neschopnosti. Rozporné byly pouze závěry dvou znaleckých posudků, které ve správním řízení byly k otázce existence příčinné souvislosti mezi služebním úrazem a nemocí zpracovány.

[12] Krajský soud, ve shodě se správními orgány obou stupňů, opřel své závěry o znalecký posudek MUDr. B., že vyhřeznutí ploténky L5/S1 není přímým následkem služebního úrazu; z toho dovodil, že není dána ani příčinná souvislost mezi vzniklou škodou a tímto úrazem. V opozici k nim vyjadřoval své stanovisko stěžovatel, opíraje se o posouzení doc. V., který naopak příčinnou souvislost vyhřeznutí ploténky L5/S1 a služebního úrazu dovozoval. Stěžovatel přitom vycházel z názoru, že závěry znaleckého posudku MUDr. B. mohly být účinně zpochybněny právě posouzením doc. V., byť toto posouzení krajský soud hodnotil jako listinný důkaz.

[13] Jak správně vyslovil krajský soud, vyřešení sporné otázky o příčinné souvislosti v posuzované věci záviselo na odborném posouzení. Jelikož správní řízení je ovládáno zásadou materiální pravdy, čemuž odpovídá zásada vyšetřovací, je to správní orgán, který je odpovědný za objasnění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro jeho rozhodnutí; za tím účelem je povinen opatřit potřebné

podklady pro rozhodnutí (srov. § 180 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů).

[14] Správní orgán I. stupně jako podklad svého rozhodnutí opatřil znalecký posudek MUDr. B., vypracovaný v jiném správním řízení v souvislosti s posouzením stěžovatelovy zdravotní způsobilosti pro výkon služby; ten se týkal řešení otázek, jež byly stěžejní i pro posouzení stěžovatelova nároku na náhradu škody. Znalecký posudek je obvyklým důkazem v řízeních před správními orgány, ale i soudy právě v případech, v nichž je pro jejich rozhodnutí stěžejní závěr, o němž si správní orgán, resp. soud nemůže pro nedostatek vlastních odborných znalostí a zkušeností učinit úsudek sám. O takový případ se jednalo i v nynější věci z hlediska posouzení příčinné souvislosti stěžovatelova služebního úrazu z roku 2004 a vyhřeznutí ploténky L5/S1, k němuž došlo v roce 2009.

[15] Znalecký posudek soud v rámci přezkumu správního rozhodnutí hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad vyplývajících z § 77 odst. 2 s. ř. s. Jenom ten znalecký posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, však může být rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí, zejména jedná-li se o důkaz v řízení stěžejní (viz také např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003 čj. 4 Ads 13/2003 - 54, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, čj. 6 Ads 12/2013-22 a mnohé jiné). Při hodnocení důkazu znaleckým posudkem se soud musí zabývat tím, zda posudek znalce má všechny formální náležitosti a zejména posoudit, zda jsou jeho závěry náležitě odůvodněny a zda jsou podloženy obsahem nálezu, zda znalec vyčerpal úkol v rozsahu, jak mu byl zadán, resp. zda přihlédl ke všem skutečnostem, s nimiž se měl vypořádat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, čj. 3 Ads 20/2008-141). Těmto požadavkům krajský soud beze zbytku dostal a v právě naznačeném smyslu se znaleckým posudkem MUDr. B. zabýval i žalovaný v napadeném rozhodnutí.

[16] V posuzovaném případě byl znalecký úkol znalce MUDr. J. B. vymezen otázkami, „*zda úraz, který jmenovaný (stěžovatel) utrpěl dne 19. 8. 2004 (kompresivní zlomenina obratlových těl L2-5), je v souvislosti se vznikem dorzální pravostranné paramediální hernie disku L5/S1 s defigurací durálního vaku a s tlakem na odstup kořene S1 vpravo; zda nerovnosti krycích plotének obratlů dolní hrudní a bederní páteře jsou změny po morbus Scheuermann či po zmíněném úrazu; zda vertebrogenní algický syndrom s kořenovou iritací S1 vpravo, t. č. už bez sensomotorického deficitu, pro který je jmenovaný (stěžovatel) v pracovní neschopnosti od 9. 11. 2009, je v přímé souvislosti s úrazem ze dne 19. 8. 2004.*“

[17] MUDr. B. na základě stěžovatelovy zdravotnické dokumentace (popsané v druhé části znaleckého posudku) uvedl, že neshledal příčinnou souvislost mezi služebním úrazem z roku 2004 a výhřezem meziobratlové ploténky prokázaným v únoru 2010. Připustil, že malé morfologické změny na bederní páteři lze považovat za poúrazové, vyloučil však, že je dána příčinná souvislost mezi vertebrogenním algickým syndromem s kořenovou iritací S1 vpravo a služebním úrazem. Krajský soud hodnotil znalecký posudek MUDr. B. jako úplný, mající požadované formální náležitosti, vycházející z rozsáhlých informací o zdravotním stavu stěžovatele, s logickým zdůvodněním přijatého jednoznačného závěru o

neexistenci příčinné souvislosti služebního úrazu a zdravotního postižení z roku 2009. Neshledal proto důvod pochybovat o jeho přesvědčivosti.

[18] Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem krajského soudu, že znalecký posudek MUDr. B. splňuje požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů, je dostatečně podrobný, důsledný a celistvě vypořádává pochybnosti o vztahu příčinné souvislosti služebního úrazu a onemocnění stěžovatele z roku 2009. Na základě objektivních lékařských nálezů logickým způsobem objasňuje, proč tuto příčinnou (ani časovou) souvislost neshledal. V podrobnostech na tomto místě kasační soud odkazuje na příslušné hodnocení uvedeného posudku obsažené na stranách 7-8 napadeného rozsudku.

[19] Krajský soud nepochybil ani při hodnocení posouzení doc. V. zpracovaného na žádost stěžovatele. Správně dovodil, že v něm obsažené závěry nebyly způsobilé zpochybnit znalecký posudek MUDr. B. Nejvyšší správní soud připomíná, jak ostatně učinil i krajský soud v napadeném rozsudku, že posouzení doc. V. bylo možno hodnotit jen jako listinný důkaz, jelikož neobsahovalo doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého posudku ve smyslu § 127a o. s. ř. (tuto doložku mohl znalec připojit i dodatečně vzhledem k tomu, že posouzení bylo zpracováno v době, kdy § 127a o. s. ř. nebyl účinnou právní normou). Nehledě na povahu uvedeného posouzení však Nejvyšší správní soud přitakává napadenému rozsudku, že posouzení nepochybně nevyvrací odborné závěry znaleckého posudku MUDr. B., jenž byl v dané věci stěžejním důkazem.

[20] Doc. V. dospěl ve svém posouzení k opačnému závěru než MUDr. B., neboť uzavřel, že kořenový syndrom S1 z výhřezu disku L5-S1 je v příčinné souvislosti se služebním úrazem z roku 2004. K tomuto závěru, na rozdíl od znaleckého posudku MUDr. B., však neuvedl ucelenou, a v důsledku toho ani přesvědčivou argumentaci, jež by vycházela z hodnocení a obsahu celkové zdravotní dokumentace stěžovatele a jež by byla způsobilá účinně zpochybnit či dokonce vyvrátit závěry znaleckého posudku MUDr. B. Doc. V. neupřesnil, na základě čeho (popř. kterých konkrétních podkladů) dovodil, že páteřní poranění obratlů L3-L5 mělo za následek výhřez ploténky u obratle S1, pouze obecně odkázal na výtah ze zdravotní dokumentace, jejíž vybrané části v posouzení útržkovitě citoval (viz část II. „Výtah ze zdravotní dokumentace“). Za přesvědčivý Nejvyšší správní soud nepovažuje ani obecný znalecův argument, že jedna porucha páteře působí poruchy jiné, není-li okolím dostatečně kompenzována. Takto povšechné hodnocení příčinné souvislosti nemůže z hlediska nároků na přesvědčivost přijatých závěrů obstát.

[21] Nelze ani přehlédnout, že v části posudku, jež obsahuje odpověď na zadaný znalecký úkol, se doc. V. odvolává na jedinou z jím citovaných lékařských zpráv (od neuroložky MUDr. K. ze dne 27. 5. 2010), která měla jeho odborný závěr potvrdit. Citace z uvedené zprávy však takový jednoznačný závěr neobsahuje, neboť toliko bez dalšího zdůvodnění uvádí, že *„dle parere praktika frkt. L3-L5, od té doby nevelké lumbalgie, které dříve neměl...stran souvislosti nynějšího onemocnění a autonehody v r. 2004, vzhledem k od té doby udávaným lumbalgii toto nelze jednoznačně vyloučit.“* Nejvyšší správní soud také nepřehlédl, že doc. V. v posouzení jednotlivé v něm citované výňatky z lékařských zpráv

nedává do logických, vzájemných a na sebe navazujících souvislostí, z nichž by jím vyslovený závěr (o existenci příčinné souvislosti služebního úrazu a onemocnění z roku 2009) nepochybně vyplýval.

[22] Nejvyšší správní soud se shoduje s krajským soudem i v otázce pochybností o nestrannosti doc. V., který v posouzení vytkl, že MUDr. B. stěžovateli nevydal kopii zpracovaného znaleckého posudku. Taková výtky, která jde zcela mimo rámec odborných úvah, jistě vzbuzuje pochybnosti o objektivitě závěrů v posouzení obsažených.

[23] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem krajského soudu, že posouzení doc. V. jako svojí povahou listinný důkaz nedosahující požadavků kladených na znalecké posudky (srov. zejména odst. [15] a [18]), nebylo způsobilé zpochybnit závěry úplného a přesvědčivého znaleckého posudku MUDr. B. Též doc. V. naznačená pochybnost o tom, zda MUDr. B. vycházel z úplné zdravotnické dokumentace stěžovatele, zůstala v rovině zcela obecné výtky; ani doc. V. ani sám stěžovatel dosud neupřesnili, která část zdravotnické dokumentace nebo které lékařské zprávy chyběly znalci MUDr. B. při podání jeho znaleckého posudku. Proto uvedené obecné výtky o možné neúplnosti zdravotnické dokumentace nemohly přesvědčivé závěry znaleckého posudku MUDr. B. zvrátit.

[24] Krajský soud za této situace nebyl povinen provádět jakékoliv další dokazování a pro tento účel zadávat ke zpracování další znalecký posudek, neboť skutkový stav věci byl bez důvodných pochybností prokázán znaleckým posudkem MUDr. B.; jeho odborné závěry nebyly účinně ani ve správním řízení, ani v řízení před krajským soudem zpochybněny či vyvráceny. Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by řízení před krajským soudem trpělo vadou, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

VI.

[25] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[26] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu